

hory. Onen ležérně zmíněný krok u kruhu však hrál největší roli pro dalších dvacet let lezení v Českém krasu. Do té doby ho nikdo nebyl schopen udělat bez přitahu za zmíněný kruh. Wilford ukázal, že to jde. Tím se spustila lavina čistého přelézání cest, které se do té doby lezly jen po skobách. Poslední taková „hákováčka“ byla přelezena shodou okolností v roce 1991 také na Pupku a jmenuje se Big Ben (9). Od té doby je ostudou chytit se skoby, nýtů nebo kruhu a tvrdit, že cesta je přelezena. Pokládá se to za nesportovní a neetické: použitím technologie nedáváme skále šanci, aby nás porazila ve férovém souboji.

V horní části Pupku nad jasně viditelnou policií vede v převyšlých pltnách současný nejtěžší výstup v Českém krasu zvaný Nanebepění (10). K absolutní světové špičce chybějí ještě dva stupně.

Ráj průměrných

Od Pupku přejdeme potok Kačák po lávce a mezi domy zvanými V Kozle projdeme do dvou obrovských amfiteátrů lomu Alkazar, které dělí vysoký a předsunutý Malý Matterhorn. Velký Matterhorn připomínající tvarem svého švýcarského jmenovce uzavírá lom zleva. V pravém amfiteátru lezou především místní znalci, protože skála v něm není všude úplně pevná. Na Malém Matterhornu hlavně začátečníci. Jako stvořené jsou pro ně cesty zvané Turistická (4+), Stará (4) a Bazénový trik (4). Nechejte si je ovšem vylézt nejprve někým zkušenějším, protože se na nich prvolezec nemůže zajistit proti pádu a jediný chybný krok znamená desítky metrů dlouhý pád.

V levém amfiteátru jsou pro adepty lezeckého sportu vhodné ještě zprava doleva Železitá (5+), Beličiny skopičiny (4) a Sestupovka (2) se spoustou nových pevných skob. Ve střední obtížnosti pátého až sedmého stupně jsou tu desítky cest nasázených po dvou metrech od sebe.

Na Velký Matterhorn vede zprava impozantní Jižní hrana

(5+) vysoká přes padesát metrů a zajímavý Traverz (4) celou stěnou po lehké a dobře zajištěné polici.

Lesklé skoby zaručují bezpečí

Ačkoliv lezci někdy mluví o lehkých, bezpečných a dobře odjištěných cestách, myslete vždy na to, že horolezectví je nebezpečný sport. Během výstupu vám uklouzne noha, neudržíte se na chytu nebo špatně zapnete lano do karabiny a na neštěstí je zaděláno. Co potom v cestách, kterým se v hantýrce přezdívaly vraždy nebo pomníky. Tam se prostě udělat chyba nesmí.

V Alkazaru navíc přistupuje nebezpečí ze špatných jisticích nýtů. Prvovýstupci tu totiž mnohdy místo normovaných skob a kruhů zatloukali do skály rezavějící šrot. Důkazem je každoročně několik vytržených nebo zlomených nýtů během nevinných krátkých pádů a následný dopad na zem. Každoročně proto aspoň jednou místo lékařů zasahuje pohřební služba.

Důvěryhodným znakem relativně bezpečné cesty v Srbsku je řádka obdélníkových lesklých skob zalepených do skály. Na ty ostatní se raději zeptejte zkušenějších spolu- lezců.

K přírodě slušně

Správa chráněné oblasti Český kras, do jejíž působnosti srbské skály spadají, nemá námitky proti celoročnímu lezení. Vyžaduje jen jedno – slušnost k přírodě. Znamená to, že se nedolézá až na temena skal, kde roste nejvíce vzácných rostlin, ale sestupuje se sláněm z posledních skob a kruhů. Nerozdělávají se ohně ani se nebivakuje ve štolách či jeskyních, k tomu je vyhrazeno neplacené tábořiště v lomu Alkazar. Podzemí je v zimě domovem několika druhů netopýrů. Že všechny odpadky odnesete s sebou, je samozřejmé. Stejně tak pokud narazíte při lezení na netopýry, ptáky či jejich hnízda, okamžitě slaňte a pokud možno to oznamte ochranářům. →

JAK SE TAM DOSTAT

- Vlakem do Karlštejna na trati Praha – Plzeň. Nezapomeňte koupit zpáteční jízdenku, neboť jízdné tak přijde podstatně levněji. Z Prahy až do Radotína platí průkazka na městskou hromadnou dopravu, zbytek doplatíte u pokladny.
- Chcete-li opravdu ušetřit, jedte autobusem ze Zličína do Mořiny nebo Bubovic a pár kilometrů dojdete po turistických cestách.
- Autem dojedete do Srbska z Prahy přes Dobřichovice a z Berouna přes Hostím.

KAM NA JÍDLO

Srbsko se ještě nevzpamatovalo po loňských záplavách, kdy přišlo o turisticko-horolezeckou hospodu U Berounky na levém břehu a trampskou putyku U Hulanů napravo. Spolehlivě tedy funguje jen restaurace **Elma** dál od řeky. Najíte se tu dobře, ale nečekejte zářky a originální atmosféru. Zdejší

genius loci totiž může odkázat leda ke komunistické akci Z, kdy tady svépomocí vznikla samoobsluha, která záhy po sametové revoluci zkrachovala, aby ji posléze majitelé přestavěli na hotel.

Pitná voda vyvěrá v bočním údolčiku asi tři sta metrů od lomu Alkazar proti proudu řeky.

PRŮVODCE

Nejnovější průvodce je **Petr Resch: Český kras a okolí**. Xerografia, Dobříš 2000. Je k dostání ve všech horolezeckých obchodech. Občas se dá ještě koupit starší, ale spolehlivý **Karel Žák: Srbsko. Alpy a hory**, Lysá nad Labem 1992. Před vstupem na skálu doporučujeme přečíst dvoudílnou pub-

likaci od šéfa bezpečnostní komise mezinárodní asociace horolezeckých svazů, který popisuje všechny myslitelné případy, jak se zranit nebo zabít, a hlavně, jak se tomu vyhnout. **Schubert Pit: Bezpečnost a riziko na skále, sněhu a ledu**. Freytag and Berndt, Praha 2000/2002.

INFORMACE

- Lezecký průvodce Srbsko 1 www.horolezectvi.cz
- Lezecký průvodce Srbsko 2 www.lezec.cz/pruvodce.php
- Lezecký průvodce Srbsko 3 www.volny.cz/horolezectvi/srbsko.html
- Oficiální stránka Srbska www.obecsrbsko.cz
- Učebnice horolezectví <http://horometodika.webpark.cz>
- Trénink skalního lezení (anglicky) www.planetfear.com/climbing/training

SLOVNÍČEK

Co znamená, když je v průvodci napsáno:

Stup, chyt – skalní výčnělky pro zachycení rukama a postavení nohou

Prvovýstup – datum a jména lezců, kteří první překonali vytyčený směr, se píše do průvodce

Klíčové místo – nejobtížnější místo, které když překonáte, máte výstup v kapse

Exponované – asi se budete bát, protože pod nohama uvidíte jen malé stupy a okolo hodně vzduchu

Nejistěno – nebezpečná cesta, protože prvovýstupce nemohl zatlouci skobu či nýt a neumístil jisticí vklíněnce či smyčky – ani vám se to nepodaří

Lámavé – stupy a chyty nejsou stoprocentně jisté a mohou se vylomit, každý lezec má pocít nebezpečné lámavosti jinde

! – označení v textu nebo nákrese cesty pro velké nebezpečí, obvykle se tím myslí volné skalní bloky

***** – krásná a relativně bezpečná cesta (slangově hvězdičková cesta)